

3. Маклюэн, М. Телевидение. Робкий гигант // Современные проблемы личности: журнал / пер.: Григорьева Аркадьева. — М.: Издательство «Искусство», 2001. — № 1. — С. 138—148.

УДК 94:004.738.5

С.В. Мян'чэня

УА «Беларускі дзяржаўны аграрны тэхнічны ўніверсітэт»

ВЫКАРЫСТАННЕ INTERNET-РЭСURCAЎ ПРЫ ВЫВУЧЭННІ АБ'ЕКТАЎ ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНАЙ СПАДЧЫНЫ

У наш час у сувязі з працэсамі глабалізацыі, празрыстасцю межаў, хуткім і бесперапынным развіццём інфармацыйных тэхналогій, даступнасцю сусветнай культурнай спадчыны для шырокіх слаёў насельніцтва планеты (у тым ліку грамадзян Рэспублікі Беларусь) ўсё больш актуальнымі становяцца пытанні і праблемы самаідэнтыфікацыі беларусаў на аснове асэнсавання сваёй гісторыі, культуры, нацыянальных асаблівасцяў і традыцый, усведамлення свайго месца і ролі ў еўрапейскім і глабальным маштабе. Для гэтага неабходна вызначэнне перспектывы захавання і эфектыўнага выкарыстання гістарычнага, духоўнага і культурнага спадчыны беларускага народа.

Гісторыка-культурная спадчына з'яўляецца ўвасабленнем вынікаў гістарычнага і культурнага развіцця народа. Да гэтай катэгорыі адносяцца аб'екты археалогіі, архітэктуры, этнаграфіі, творы мастацтва, дакументальныя помнікі і помнікі гісторыі. Вывучэнне гісторыка-культурнай спадчыны дазваляе студэнтам лепш зразумець гістарычны шлях беларускага народа, дапамагае ў фарміраванні грамадзянскіх пачуццяў. Пры гэтым на першае месца выходзіць прынцып нагляднасці, з дапамогай якога на навучэнцаў аказваецца моцнае эмацыянальнае ўздзеянне, што спрыяе лепшаму ўспрыманню матэрыяла. Візуалізацыя навучальнага працэсу патрабуе актыўнага выкарыстання тэхнічных сродкаў навучання, часу і фінансавых рэсурсаў, калі разглядаць варыянт правядзення пазааўдыторных заняткаў-экскурсій. У гэтай сітуацыі значную дапамогу выкладчыкам у арганізацыі працэса выкладання гістарычных дысцыплін, і студэнтам пад час падрыхтоўкі да

семінарскіх заняткаў аказвае выкарыстанне Internet-рэсурсаў. Сярод вялікай разнастайнасці сайтаў можна выдзяліць наступныя групы: сайты музейных устаноў, інфармацыя аб мясцовых аб'ектах гісторыка-культурнай спадчыны на сайтах раённых адміністрацый, сайты і суполкі краязнаўчых праектаў.

Сучасныя сайты музейных устаноў даюць магчымасць не толькі наведацца пра асноўныя экспанаты, але і віртуальна наведаць экспазіцыі музеяў. Даддзеную паслугу прадстаўляюць сусветнаведомыя музеі - Лувр, Эрмітаж. Віртуальная экскурсія носіць азнамляльны характар і не ўплывае на колькасць рэальных наведвальнікаў музеяў. Беларускія музейныя ўстановы звярнуліся да віртуальных экскурсій нядаўна. Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь на сваёй старонцы знаёміць з асноўнымі артэфактамі сваіх фондаў з дапамогай фотаздымкаў і тэкставай інфармацыі [1]. Музей народнай архітэктуры і побыту ў Строчыцах (Мінскі раён) дае толькі тэкставую інфармацыю без фотаздымкаў [2], якія аднак можна свабодна знайсці на іншых сайтах. Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь акрамя апісання фондаў прапануе віртуальныя экскурсіі па 7 залах [3], паўнавартасныя віртуальныя туры прапануюць сайты Музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны [4], мемарыяльнага комплекса "Хатынь" [5], замкавага комплекса "Мір" [6], нацыянальнага гісторыка-культурнага запаведніка "Нясвіж" [7].

Для папулярызавання гісторыка-культурнай спадчыны адпаведныя раздзелы ствараюцца на сайтах раённых адміністрацый. Але узровень прэзентацыі і тут адрозніваецца. Так сайт Нясвіжскай раённай адміністрацыі у раздзеле "Что посмотреть в Несвиже" прапануе турыстам толькі Нясвіжскі палац, касцёл Божага Цела, гарадскую ратушу і гарадскія паркі [8]. Слуцкая адміністрацыя пазначае ўсе аб'екты гісторыка-культурнай спадчыны - 31, але без апісанняў і фотаздымкаў [9]. Маладзечанская адміністрацыя падае апісанне аб'ектаў спадчыны ў выглядзе асобнага тэкставага дакумента, але без фотаздымкаў [10].

Найбольш папулярным краязнаўчым праектам ў Беларусі на сёняшні час з'яўляюцца "Падарожжы дылетанта"/"Прыгоды дылетанта" Юрыя Жыгамонта, які знаёміць гледачоў з гісторыяй беларускіх гарадоў, пасёлкаў і вёсак. На працягу 10 год праект ішоў

на тэлеканале СТБ, у архіве якога можна знайсці старыя выпускі [11]. Пасля сыходу з тэлебачання Юрый Жыгамонт працягнуў працу праектам на асабістым сайце, дзе размешчаны выпускі 2016 года [12]. Першачарговая ўвага надаецца тым аб'ектам, якія знаходзяцца пад пагрозай знішчэння альбо знікнення. Праэкт мае свае суполкі ў сацыяльных сетках “Вконтакте”, Facebook, дзе можна азнаёміцца з выпускамі праграмы, аносамі новых падарожжаў, абмеркаваннямі і каментарыямі.

Шмат карыснай інфармацыі можна знайсці на старонках праекта “Глобус Беларусі”, дзе сабраны 67000 фотаздымкаў 11400 архітэктурных, археалагічных і гістарычных аб'ектаў Беларусі [13]. Акрамя таго на сайце маецца карта “Архітэктурная спадчына Беларусі”. Праэкт дзейнічае з 2002 года, і даслаць свае фотаздымкі можа любы жадаючы. Да мінусаў праекта можна аднесці адсутнасць падрабязных апісанняў аб'ектаў.

Яшчэ адным буйным праектам з'яўляецца “Адметнасці Беларусі, Літвы і Падляшша” [14], дзе сабраны фотаздымкі не толькі з тэрыторыі сучаснай Беларусі, але і сумежных раёнаў Літвы, Польшчы і Расіі. Адметнасцю праекта з'яўляецца раздзел “Страчаная спадчына”, дзе знаходзяцца фотаздымкі аб'ектаў, што не захаваліся да нашага часу, і месцаў дзе яны знаходзіліся.

Internet-рэсурсы з'яўляюцца неад'емнай часткай сучаснай інфармацыйнай прасторы і маюць вялікі адукацыйны патэнцыял, пры вывучэнні гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі. Яны даюць магчымасць візуалізаваць працэс навучання, зрабіць больш цікавым для студэнта, што дасць вынік у выглядзе лепшага ўспрымання інфармацыі і будзе спрыяць фарміраванню тых кампетэнцый за якія адказваюць сацыяльна-гуманітарныя дысцыпліны.

Крыніцы

1. Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь. [Электронны рэсурс]. Рэжым доступа: <http://www.histmuseum.by>. – Дата доступа: 12.05.2016.
2. Беларускі дзяржаўны музей народнай архітэктуры і побыту. [Электронны рэсурс]. Рэжым доступа: <https://etna.by/museum>. – Дата доступа: 12.05.2016.
3. Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь. [Электронны рэсурс]. Рэжым доступа: <http://www.artmuseum.by/by/virtual>. – Дата доступа: 12.05.2016.

4. Музей истории Великой Отечественной войны. [Электронны рэсурс]. Рэжым доступа: http://www.warmuseum.by/VIRT_Museum/tour.swf. – Дата доступа: 12.05.2016.
5. Дзяржаўны мемарыяльны комплекс «Хатынь». [Электронны рэсурс]. Рэжым доступа: <http://www.khatyn.by>. – Дата доступа: 12.05.2016.
6. Музей “Замкавы комплекс “Мір””. [Электронны рэсурс]. Рэжым доступа: http://mirzamak.by/tour/_MG_9344.swf. – Дата доступа: 12.05.2016.
7. Нацыянальнага гісторыка-культурнага запаведніка “Нясвіж”. [Электронны рэсурс]. Рэжым доступа: <http://www.niasvizh.by>. – Дата доступа: 12.05.2016.
8. Что посмотреть в Несвиже? // Несвижской районной исполнительный комитет. Официальный сайт. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://nesvizh.by/chto-posmotret-v-nesvizhe.html>. - Дата доступа: 12.05.2016.
9. Историко-культурное наследие // Слуцкий районной исполнительный комитет. Официальный сайт. [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://www.slutsk.minsk-region.by/ru/soc/culture/ist_kult_nasledie. - Дата доступа: 12.05.2016.
10. Молодечненский районной исполнительный комитет. Официальный сайт. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.molodechno.minsk-region.by>. - Дата доступа: 12.05.2016.
11. Новая падарожжы дылетанта // Телекомпания “Столичное телевидение”. Официальный сайт. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.ctv.by/новыя-падарожжы-дылетанта>. - Дата доступа: 12.05.2016.
12. Падарожжы дылетанта. [Электронны рэсурс]. Рэжым доступа: <http://www.zhygamont.by>. - Дата доступа: 12.05.2016.
13. Глобус Беларусі. Архитектурные и иные достопримечательности Беларуси. [Электронны рэсурс]. Рэжым доступа: <http://globus.tut.by>. - Дата доступа: 12.05.2016.
14. Адметнасці Беларусі, Літвы і Падляшша. [Электронны рэсурс]. Рэжым доступа: <http://www.radzima.org>. - Дата доступа: 12.05.2016.